

Mezi nebem a zemí

Foto: Jan Kostík

Nejspíš každý už viděl vysoko letící žlutý záchranářský vrtulník a možná dokonce v modlitbě vzpomněl na nemocného či zraněného, který v bolestech čekal na příchod lékaře. Ale pomyslel už někdo z vás na posádku vrtulníku? Na pilota, doktora a záchranáře? My jsme to udělali za vás a Petra Mokrejše, lékaře letecké záchranné služby, jsme se zeptali, jak se léčí v oblacích.

Petre, kdy jsi jako kluk začal přemýšlet o doktořině?

O tom, že bych mohl jít dělat medicínu, jsem vlastně přemýšlel už asi jako malý kluk, i když tehdy jsem ještě dost váhal mezi studiem přírodních věd, chemie a medicíny. Nakonec mě asi dost ovlivnilo, když jsem se ve skautu stal napřed družinovým zdravotníkem a postupně jsem si i u Českého červeného kříže doplnil kurzy pro táborové-

ho zdravotníka. Nicméně ještě po maturitě jsem se kromě medicíny hlásil i na jaderně-chemické inženýrství.

Záchranářská medicína je fyzicky i psychicky náročná. Proč sis radši nevybral jiný, „pohodlnější“ obor?

Můj původní obor, ve kterém jsem začínal, je anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicína. Je to vlastně obor, který se sám

o sobě zabývá řešením těch nejtěžších stavů, kdy selhávají jednotlivé životní funkce organismu. Od tohoto oboru už je to k urgentní medicíně (jak se vlastně správně můj obor nazývá) jenom kruček. Záchranářská služba mne lákala už během studií, kdy jsem začínal brigádně na záchrance jezdit, pomáhal jsem tenkrát i při povodních v roce 2002. Právě to, že je to medicína „na čerstvém vzduchu“ a v terénu, je na ní lákavé.

Zajímavé je i to, že dopředu nikdy nevím, k čemu pojedou. Během jediného dne můžu být u narození miminka, těžké dopravní nehody, umírajícího pacienta, který potřebuje tišit bolest, i u člověka, který má nemocnou duši. Je to obor podobně široký jako praktické lékařství. A právě ta pestrost a adrenalin je to, co mne na tom baví. Navíc jako obor přitahuje řadu lidí, kteří pro tuto práci žijí duší i tělem. A tak mám vlastně v práci i mezi kolegy záchranáři, řidiči i piloty a samozřejmě lékaři spoustu prima kamarádů, se kterými mne baví trávit čas v práci. Umíme společně dostat poměrně špičkovou medicínu k pacientovi, který to zrovna potřebuje, klidně i doprostřed lesa, na hladinu zamrzlého rybníka i do dvanáctého patra panelového domu. Navíc s tím, jak jsem se dostal na leteckou záchranou službu, jsem dostal možnost výcviku ve speciálních činnostech, což v sobě zahrnuje například slaňování z letícího vrtulníku na skály nebo vytahování tonoucích v neoprenu z ledové vody v podvěsu pod vrtulníkem. A to je věc, která určitě stojí za to.

Ve své práci záchranáře se nevyhnutelně potkáš se smrtí. Jak se s tím vyrovnáváš?

Tahle otázka má řadu rovin, protože není smrt jako smrt. Pokud se mi podaří zmírnit utrpení někoho, kdo třeba kvůli své nemoci na konci života dost trpí, a umožnit mu tak lépe prožít poslední okamžiky života v prostředí s blízkými lidmi a rodinou, je to určitě velmi smysluplná práce a potom mne vlastně to, co jsem pro pacienta udě-

lal, naplňuje radost z dobře odvedené práce. Horší je samozřejmě situace u náhlých úmrtí, například při dopravních nehodách, nebo když někoho postihne jiná nečekaná smrt. Tam se velmi často snažíme pacienta zachránit, třeba resuscitací. Ne vždy se to samozřejmě povede, ale i tady mi hodně pomáhá vědomí toho, že alespoň některým pacientům se nám podaří pomoci a díky naší společné práci přežijí a vrátí se ke své rodině. Asi nejhůř se vyrovnávám s úmrtím, které způsobí jeden člověk druhému schválně. Vražda druhého člověka je opravdu strašný čin a pak mi nezbyvá nic jiného než se za všechny, kterých se týká, modlit.

I v těchto situacích mi velmi pomáhá tým kolegů, se kterými pracuji. Těžké zásahy spolu často na základně rozebíráme. Pro nejtěžší případy máme v práci k dispozici i celý tým peerů pod vedením velice šikovné paní psycholožky, kteří jsou nám kdykoliv k dispozici.

Jsi dlouholetým členem skauta. Můžeš říct, jestli tě skaut v něčem ovlivnil?

Skauting mě určitě v mnohém ovlivnil. Zprvů vůbec moji formaci jak v dospívání, tak jako rovera a vedoucího. Důrazem na službu druhým lidem, na službu společnosti jako celku a vzhledem k tomu, že jsem v křesťanském skautu, i formaci křesťanskou. Dodnes velice rád chodím na roverská putování, kde si mohu v přírodě dobře odpočinout a znovu načerpat síly při duchovním programu.

Řadu let jsi také sám ministroval a vedl ministranty...

Díky ministrování jsem se dostal k salesiánům, se kterými jsem začal jezdit na chaloupky. Sám jsem se později stal ministrantským animátorem, práce s kluky mne vždy bavila a jsem velice vděčný za to, že jsem

potřeba některé z nich mohl na jejich duchovní cestě i trochu doprovázet. Na animátorské škole jsem poznal i svou manželku. Díky službě u oltáře jsem se dostal i k možnosti přinášení eucharistie nemocným.

Jsi doktor, skaut, akolyta, animátor a vedle toho i manžel a otec tří dětí. Jak tohle všechno stíháš?

Je to jednoduché, nestíhám. Ostatně i tento rozhovor odevzdávám asi o dva týdny později, než jsem chtěl. Ale snažím se, seč mi síly stačí. Pak si bohužel musím vybírat z věcí, které se nabízejí, jen některé, které stíhnu. Například doma nemáme televizi, to taky ušetří dost času.

Co bys poradil čtenářům, kteří uvažují o doktořině? Na co by se měli zaměřit? Jaký povahový rys nebo vlastnost by měl mít dobrý doktor?

Rozhodně ho to musí bavit. Pokud si medicínu zamilujete, je jedno, jestli budete dělat vědu někde v laboratoři, nebo pomáhat pacientům u lůžka. Budete dělat dobrou práci. Pokud budete dělat medicínu jenom pro peníze, společenské postavení nebo proto, že vás k tomu někdo přemluvil, brzy vás přestane bavit a nebudete ji dělat dobře. Budete tím trpět vy, a co je nejhorší, i vaši pacienti.

Kdybychom měli stroj času a mohli tě převést zpátky, měnil bys něco ve svém životě?

Protože se vždycky snažím rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, asi bych neměnil nic, i když ne všechna má rozhodnutí byla vždy správná. Pokud se však člověk ze svých chyb dokáže poučit, mohou tyto chyby být ve svém důsledku také velkým požehnáním, protože nás posouvají dál. Možná jediná věc, kterou bych chtěl vrátit zpátky, je rozvod mých rodičů, ale to jsem bohužel stejně nemohl ovlivnit. I přes řadu těžkostí však žiji šťastný a požehnaný život, za který jsem velice vděčný.

Petr Mokrejš (38), vedoucí lékař na záchranné službě, letecký záchranář s výcvikem na speciální činnosti, 12 let ženatý, tři děti a jedna manželka. Konvertita, salesiánský spolupracovník, skautský vedoucí, ministrant a akolyta. Oblíbená kniha: Velký rozvod nebe a pekla (C. S. Lewis); oblíbený citát: Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte; oblíbený svatý: Ignác z Loyoly.

SVATÉHO JOSEFA SI BŮH OTEC VYBRAL ZA PARTNERA PANNY MARIE A PĚSTOUNA (OCHRÁNCE) SVÉHO SYNA JEŽÍŠE.

Asi už jste si všimli nebo aspoň slyšeli, že v evangeliích se nám nedochovalo ani jedno slovo, které by Josef pronesl. I v jeruzalémském chrámě, kde se jim ztratil dvanáctiletý Ježíš, s ním mluví Panna Maria, a ne on. Skoro to vypadá, jako by byla Panna Maria důležitě-

ší. Na druhou stranu ale s Josefem mluví Boží anděl a prosí ho, aby se o Marii postaral, až se jí Ježíš narodí. A Josef beze slova vyhověl. Nebo po návštěvě od Tří králů prosí anděl ve snu Josefa, aby vstal a vzal Matku i Ježíše a utekl s nimi do Egypta. Král Herodes se chce Ježíška zbavit a bude ho hledat. A Josef také okamžitě poslechl a ještě tu noc se o oba postaral a vydali se na cestu do cizí země. Vůbec netušili, jak to dopadne. Ale svatý Josef si byl pevně jistý tím, že poslechnout Boha se vždycky vyplatí. Tím nám všem ukázal, že správný ministrant se nepozná podle toho, kolik toho namluví, ale podle toho, jak poctivě plní svěřené úkoly a jestli je dělá z povinnosti nebo z lásky k Pánu Ježíši.

Jednou se mi stalo, že ministranti hráli nějakou běhací hru na farním dvoře, ale když jsem potřeboval pomoci přenést velkou bednu, tak přišli jen dva. Za to jsem je moc pochválil a ostatním jsem řekl to, co vám všem teď píšu. Náš papež František dal před Vánocemi svatého Josefa za vzor hlavně všem tatínkům (těm současným i těm budoucím, tedy vám) tím, že vyhlásil Rok svatého Josefa. Prosí nás, abychom byli stateční a měli starost o druhé jako on. A v tom vám taky držím palce!

Za zprostředkování rozhovoru děkujeme Františku Jakubcovi

Foto: Ivan Kmit - Adobe stock